

Obsah

O autorovi	XVII
Seznam použitých zkratk	XIX
Předmluva k druhému vydání	XXV
Předmluva k prvnímu vydání	XXIX
Kapitola 1: Metodologie výkladu	1
1.1 Úvod	1
1.2 Ekonomický pohled na lidské chování a jeho předpoklady	3
1.2.1 Racionální maximalizace užitku I – jeden (poměrně) realistický předpoklad	4
1.2.2 Racionální maximalizace užitku II – řada (velmi) nerealistických předpokladů	6
1.2.3 Nerealističnost používaných předpokladů z pohledu ekonomie	8
1.2.4 Nerealističnost používaných předpokladů z pohledu práva	8
1.2.5 Nejdůležitější nerealistické předpoklady	9
1.2.5.1 Lidská racionalita a její limity	9
1.2.5.2 Všeho moc škodí – i racionální maximalizace	14
1.2.5.3 Společný jmenovatel – transakční náklady	24
1.2.5.4 Externí dopady lidského jednání	27
1.3 Preskriptivní role ekonomie v právu?	28
1.4 Aplikace přínosů ekonomické metodologie v tvorbě práva	32
Kapitola 2: Korporace, její kapitálová struktura a správa	35
2.1 Úvod	35
2.1.1 Význam kapitálové struktury pro právní analýzu	35
2.1.2 Literatura	36
2.2 Kapitálová struktura korporace I – základní druhy nároků	38
2.3 Kapitálová struktura korporace II – podrobnější typologie nároků	41
2.3.1 Fixní nároky (dluh)	42
2.3.1.1 Zajištěný (seniorní) dluh	42
2.3.1.2 Obecný dluh	58
2.3.1.3 Podřízený (juniorní) dluh	59
2.3.1.4 Konsensuální a nekonsensuální dluh	61
2.3.1.5 Finanční úvěr	61
2.3.1.6 Další druhy úvěru	61

2.3.1.7	Pluralita věřitelů a likvidita	62
2.3.1.8	Úrok	63
2.3.2	Hybridní nároky	64
2.3.3	Reziduální nároky	65
2.3.4	Konvertibilita	65
2.3.5	Ukončitelnost nároku	66
2.3.6	Empirická pozorování	66
2.4	Kapitálová struktura korporace III – proč to všechno?	66
2.4.1	Důvody pro použití dluhu	68
2.4.1.1	Daňové výhody	68
2.4.1.2	Efekt finanční páky	68
2.4.2	Důvody omezující použití dluhu	69
2.4.2.1	Náklady zmocnění spojené s dluhem	69
2.4.2.2	Náklady úpadku	77
2.4.3	Vlivy informační asymetrie	78
2.4.4	Vlivy specifčnosti aktiv	79
2.4.5	Exogenní faktory – dostupnost kapitálu v ekonomice a jeho forma	80
2.5	Dopady kapitálové struktury na správu korporace	81
2.5.1	Správa obchodních společností	81
2.5.2	Role dluhu ve správě obchodní společnosti	82
Kapitola 3: Insolvence a podstata insolvenčního řízení		85
3.1	Úvod	85
3.2	Kapitálová struktura korporace IV – úpadek	87
3.2.1	Úpadek v řeči kapitálové struktury	87
3.2.2	Úpadek v řeči práva	89
3.2.3	Úpadek v řeči finanční teorie	91
3.2.3.1	Ekonomická krize	91
3.2.3.2	Finanční krize	92
3.2.3.3	Výpadek likvidity	92
3.3	Účel(y) insolvenčního práva	93
3.3.1	Exit z trhu a realokace výrobních aktiv	93
3.3.2	Řešení problému společně užívaného zdroje (sdíleného statku)	96
3.3.3	Řešení problému nesourodých nároků	97
3.3.4	<i>Ex post</i> a <i>ex ante</i> účinky insolvenčního práva	98
3.4	Nástroje k dosažení účelů insolvenčního práva	99
3.4.1	Alokační rozhodnutí – správa insolventního dlužníka	99
3.4.1.1	Motivace společníků	100
3.4.1.2	Motivace obecných věřitelů	102

3.4.1.3	Motivace seniorních věřitelů	106
3.4.1.4	Rozhodovací práva věřitelů	107
3.4.1.5	Dlužníkův management	135
3.4.1.6	Insolvenční správce	152
3.4.1.7	Insolvenční soud	176
3.4.1.8	Vztah insolvenčního práva a korporačního práva	179
3.4.2	Distributivní rozhodnutí – uspokojování nároků	181
3.4.2.1	Uspokojování nároků na majetek společnosti mimo insolvenční řízení	181
3.4.2.2	Uspokojování nároků na majetek společnosti v insolvenčním řízení	182
3.4.3	Mechanika insolvenčního řízení	206
3.4.4	Zásady insolvenčního řízení jako zvláštního druhu civilního procesu	208
3.4.4.1	Ústavní zásady insolvenčního řízení	208
3.4.4.2	Specifické zásady insolvenčního řízení	216
3.4.4.3	Obecné zásady civilního procesu v aplikaci na insolvenční řízení	224
Kapitola 4:	Zahájení insolvenčního řízení a jeho účinky	233
4.1	Úvod	233
4.2	Podmínka zahájení insolvenčního řízení – úpadek dlužníka	234
4.2.1	Test likvidity (platební neschopnosti)	235
4.2.1.1	Mnohost věřitelů	236
4.2.1.2	Peněžité dluhy více než 30 dnů po splatnosti	236
4.2.1.3	Neschopnost tyto dluhy platit	237
4.2.1.4	Domněnky platební neschopnosti	242
4.2.1.5	„Druhotná“ platební neschopnost	244
4.2.2	Rozvahový test (test předlužení)	244
4.2.3	Hrozící úpadek	246
4.3	Právo zahájit insolvenční řízení	247
4.3.1	Věřitelský návrh	251
4.3.1.1	Věřitelské návrhy obecně	252
4.3.1.2	Tzv. šikanózní věřitelské návrhy	256
4.3.2	Dlužnický návrh	258
4.4	Povinnost zahájit insolvenční řízení	259
4.5	Automatické účinky zahájení insolvenčního řízení	260
4.5.1	Důsledky zveřejnění informace o zahájení insolvenčního řízení	261
4.5.2	Automatické moratorium a jeho rozsah	263

4.5.2.1	Nová bilaterální řízení	264
4.5.2.2	Realizace existujícího a nabytí nového zajištění	265
4.5.2.3	Výkon rozhodnutí a exekuce	269
4.5.3	Trvání automatického moratoria	273
4.5.4	Omezení dlužníkovu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou	274
4.5.4.1	Rozsah omezení	274
4.5.4.2	Trvání omezení	276
4.6	Fakultativní účinky zahájení insolvenčního řízení	276
4.6.1	Obecně	276
4.6.2	Soudní moratorium	277
Kapitola 5: Přenesení pohledávek věřitelů před insolvenční fórum		279
5.1	Úvod	279
5.2	Co je to „pohledávka“	281
5.2.1	Splatné peněžité pohledávky	281
5.2.2	Nesplatné a podmíněné peněžité pohledávky	281
5.2.3	Regresní pohledávky poskytovatelů zajištění	282
5.2.4	Pohledávky syndikovaných spoluvěřitelů	285
5.2.5	Nepeněžité pohledávky	286
5.2.6	Pohledávky neurčité výše a další těžké případy	288
5.3	Přihlašování pohledávek	290
5.3.1	Procesní technika a změny věřitelů	290
5.3.2	Jaké pohledávky se přihlašují	292
5.3.2.1	Pohledávky za dlužníkem (nezajištěné a zajištěné dlužníkovým majetkem)	292
5.3.2.2	Pohledávky za třetí osobou zajištěné dlužníkovým majetkem	292
5.3.2.3	Pohledávky za dlužníkem zajištěné majetkem třetí osoby	294
5.3.3	Jaké pohledávky nelze přihlásit, resp. uspokojit	294
5.3.3.1	Úrok z předinsolvenčních pohledávek	294
5.3.3.2	Výjimka – úrok ze zajištěných předinsolvenčních pohledávek	298
5.3.3.3	Další pohledávky vyloučené z uspokojení podle § 170 IZ	301
5.3.3.4	Promlčené pohledávky	302
5.3.4	Kontrola nad dlužníkem a sankce za nadsazenou přihlášku	303
5.4	Přezkum, popření a hlasovací práva přihlášených věřitelů	306
5.4.1	Přezkoumání přihlášených pohledávek	306

5.4.2	Dopady přezkoumání pohledávek na hlasovací práva	308
5.5	Jiná řízení o dlužnickových dlužích	310
5.5.1	Postinsolvenční a jiné nepřihlašované pohledávky	310
5.5.2	Sporné předinsolvenční pohledávky	310
5.6	Započtení v insolvenčním řízení	311
5.6.1	Vývoj právní úpravy započtení v českém insolvenčním právu	311
5.6.2	Účely právní úpravy započtení v insolvenčním řízení	313
5.6.3	Účel právní úpravy započtení v insolvenčním zákoně	314
5.6.4	Fáze od zahájení řízení do rozhodnutí o úpadku	316
5.6.4.1	Započtení provedené věřitelem	316
5.6.4.2	Započtení provedené dlužníkem	319
5.6.4.3	Důsledky nedodržení podmínek započtení	320
5.6.5	Fáze od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí o způsobu řešení úpadku	321
5.6.5.1	Započtení provedené věřitelem	321
5.6.5.2	Započtení provedené dlužníkem	324
5.6.5.3	Důsledky nedodržení podmínek započtení	325
5.6.6	Fáze po rozhodnutí o způsobu řešení úpadku	325
5.7	Závěrečné vyrovnání v insolvenčním řízení	326
Kapitola 6: Přenesení dlužníkovra majetku před insolvenční fórum		333
6.1	Úvod	333
6.2	Co náleží a co nenáleží do majetkové podstaty	333
6.2.1	Co náleží do majetkové podstaty	333
6.2.1.1	Dlužníkův majetek – jednoduché případy	333
6.2.1.2	Dlužníkův majetek – komplikované případy	336
6.2.1.3	Dlužníkův majetek – majetek zatížený zajišťovacími právy	338
6.2.1.4	Majetek třetích osob – odporovatelné úkony	339
6.2.1.5	Majetek třetích osob – substantivní konsolidace	339
6.2.2	Co nenáleží do majetkové podstaty	340
6.2.2.1	Dlužníkův majetek nepodléhající exekuci	340
6.2.2.2	Cizí majetek (včetně výhrady vlastnického práva)	341
6.2.2.3	Majetek třetích stran zajišťujících dlužníkovra dluhy	346
6.2.2.4	Dlužníkův majetek vyjmutý z majetkové podstaty	346
6.2.2.5	Majetek zjištěný po skončení insolvenčního řízení	347
6.2.3	Majetek nacházející se v zahraničí	348
6.3	Soupis majetkové podstaty a spory o její rozsah	348
6.3.1	Soupis majetkové podstaty	348
6.3.2	Spory o rozsah majetkové podstaty	349

6.3.2.1	Postup do uplynutí lhůty podle § 225 odst. 2 IZ	350
6.3.2.2	Postup po zpeněžení majetku	352
6.3.2.3	Postup po distribuci konvertovaného majetku	353
6.4	Ocenění dlužníkovu majetku	354
6.4.1	Ocenění pro účely hromadného zpeněžení majetku v konkursu	354
6.4.2	Ocenění pro účely schválení reorganizačního plánu	355
6.4.3	Ocenění pro účely „nominálního rozdělení“ zajištěných pohledávek	357
6.5	Správa dlužníkovu majetku v insolvenčním řízení	357
Kapitola 7: Majetek a dluh v jednom – nesplněné smlouvy		359
7.1	Úvod	359
7.2	Co je to „nesplněná smlouva“	360
7.3	Nesplněné smlouvy v konkursu	362
7.3.1	Další plnění nesplněné smlouvy	362
7.3.1.1	Právo volby	362
7.3.1.2	Právní důsledky rozhodnutí smlouvu splnit	363
7.3.2	Odmítnutí dalšího plnění nesplněné smlouvy	364
7.4	Nesplněné smlouvy v reorganizaci	369
7.5	Situace před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku a v případě jeho změn	369
7.5.1	Právní situace před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku	370
7.5.2	Právní situace v případě změny způsobu řešení úpadku	372
7.6	Zvláštní typy smluv	374
7.6.1	Nájemní smlouvy	374
7.6.1.1	Právní situace v době mezi zahájením insolvenčního řízení a rozhodnutím o úpadku	375
7.6.1.2	Právní situace v době mezi rozhodnutím o úpadku a rozhodnutím o způsobu řešení úpadku	375
7.6.1.3	Právní situace v době po rozhodnutí o způsobu řešení úpadku	379
7.6.2	Finanční leasing	381
7.6.3	„Fixní smlouvy“	383
7.7	Smlouvy vyňaté z působnosti insolvenčního zákona	386
Kapitola 8: Ochrana kolektivní povahy insolvenčního řízení – odporovatelnost		387
8.1	Úvod	387
8.2	Podstata odpůrčího práva	388

8.3	Odporovatelnost v insolvenčním řízení	390
8.3.1	Účel odporovatelnosti v insolvenční	390
8.3.2	Limitace odporovatelnosti v insolvenční	391
8.3.3	Odporovatelnost (neúčinnost) podle zákona o konkursu a vyrovnání	392
8.3.4	Odporovatelnost (neúčinnost) podle insolvenčního zákona	393
8.3.4.1	Věcná působnost	393
8.3.4.2	Časová působnost	398
8.3.4.3	Osobní působnost	399
8.3.4.4	Odpůrčí žaloba	402
8.3.4.5	Soudní pravomoc a příslušnost	404
8.3.4.6	Důsledky úspěchu odpůrčí žaloby	404
8.3.4.7	Reziduum automatické neúčinnosti	406
8.3.4.8	Střet mimoinsolvenčního a insolvenčního odpůrčího práva	406
8.3.4.9	Retroaktivita	408
8.3.4.10	Vztah neúčinnosti a neplatnosti	409
Kapitola 9: Způsoby uspokojení věřitelů		411
9.1	Úvod	411
9.2	Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku	412
9.2.1	Obecný úvod	412
9.2.2	Stav podle zákona o konkursu a vyrovnání	415
9.2.3	Stav podle insolvenčního zákona	418
9.2.3.1	Kvantitativní brána vstupu do reorganizace	419
9.2.3.2	Kvalitativní brána vstupu do reorganizace	423
9.2.3.3	Empirické údaje o fungování bran vstupu do reorganizace	425
9.3	Konkurs	426
9.3.1	Prohlášení konkursu	427
9.3.1.1	Přímé prohlášení konkursu	427
9.3.1.2	Konverze z povolené reorganizace	428
9.3.2	Dobíhající „kolektivizační“ procesy	428
9.3.2.1	Obecně	428
9.3.2.2	Probíhající spory	428
9.3.2.3	Výkon rozhodnutí a exekuce	429
9.3.3	Provoz a správa dlužníkovy podniku (závodu)	429
9.3.4	Zpeněžení dlužníkovy majetku	430
9.3.4.1	Rozhodnutí o zpeněžení	430
9.3.4.2	Metody zpeněžení	434

9.3.4.3	Důsledky zpeněžení pro práva třetích stran	438
9.3.5	Uspokojení pohledávek	445
9.3.5.1	Předinsolvenční pohledávky	445
9.3.5.2	Postinsolvenční pohledávky	458
9.3.6	Ukončení řízení	458
9.3.6.1	Konečná zpráva a rozvrh	458
9.3.6.2	Zrušení konkursu a osud nesplněných dluhů	458
9.3.7	Nepatrný konkurs	459
9.4	Reorganizace	459
9.4.1	Povolení reorganizace	461
9.4.1.1	Konsensuální reorganizace	461
9.4.1.2	Zdánlivě konsensuální reorganizace	464
9.4.1.3	Nekonsensuální reorganizace	465
9.4.1.4	Obecné podmínky pro povolení reorganizace	469
9.4.1.5	Obsah návrhu na povolení reorganizace	476
9.4.1.6	Rozhodnutí o povolení či nepovolení reorganizace	477
9.4.1.7	Empirická pozorování z reorganizační praxe	478
9.4.2	Dobíhající „kolektivizační“ procesy	479
9.4.2.1	Standardní reorganizace	479
9.4.2.2	Předjednaná reorganizace	479
9.4.3	Provoz a správa dlužníkova podniku / závodu	481
9.4.3.1	Období do povolení reorganizace	482
9.4.3.2	Období po povolení reorganizace	483
9.4.4	Dohoda o řešení úpadku – reorganizační plán	484
9.4.4.1	Právo sestavit návrh plánu	484
9.4.4.2	Způsob reorganizace	487
9.4.4.3	Informace o plánu	495
9.4.4.4	Další náležitosti plánu	499
9.4.4.5	Rozhodování věřitelů o plánu	499
9.4.4.6	Rozhodování soudu o plánu přijatém všemi skupinami věřitelů	507
9.4.4.7	Rozhodování soudu o plánu nepřijatém všemi skupinami věřitelů	510
9.4.5	Účinky schváleného plánu a jeho plnění	515
9.4.5.1	Účinnost reorganizačního plánu	515
9.4.5.2	Dluhy společnosti	516
9.4.5.3	Majetek společnosti	520
9.4.5.4	Správa společnosti po účinnosti plánu a plnění reorganizačního plánu	521
9.4.5.5	Změny reorganizačního plánu	523

9.4.6	Ukončení reorganizace	524
9.4.6.1	Konverze na konkurs	524
9.4.6.2	Splnění reorganizačního plánu	525
Kapitola 10:	Závěrečné poznámky	527
Seznam použité literatury		529
Přehled citovaných ustanovení insolvenčního zákona		550
Přehled citovaných ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání		560
Přehled citovaných ustanovení občanského zákoníku		562
Přehled citovaných ustanovení zákona o obchodních korporacích		565
Seznam citovaných soudních rozhodnutí		566
Glosář vybraných anglických pojmů		574
Věcný rejstřík		578